

1.1 Su draugu visada smagu

1. Perskaitykite tekstą apie draugų nuotykius. Pagalvokite, ar jums teko patirti ką nors panašaus.

Važiuoju **beviltiškai** senu traukiniu. Norint iš tokio **kledaro** išlipti reikia turėti alpinisto sugebėjimų. Pirmas **išsiropštė** Mykolas, paėmė Dienos kuprinę, padavė jai ranką. Aš galiu ir pati. Viena ranka laikiau kuprinę, kita įsitvėriau turėklo, o koja graibiau, kur ta siaura lentynėlė, vadinama laipteliu. Buvo baisu, kad durys užsitrenks, suspaus mane ir taip veš kabančią. Bet sveika pasiekiau žemę, traukinys **nubildėjo** ir likom visiškai vieni tuščioj stotelėj tarp miškų. Rudai dažytas medinis namas kitapus bėgių atrodė apleistas. Niekur nė gyvos dvasios, tik vėjas apsidžiaugė mūsų draugija ir sveikindamasis **gūsiams** daužė iš visų pusių. Kilo kvaila mintis vyti traukinį. Net Mykolo **įkarštis nuvėso**. Bet ilgiau stovėti vėjų **pagairėje** nebuvo prasmės. Mykolas pasiūlė persirengti stotelės **stoginėj** – artimiausias tris valandas joks keleivinis traukinys pro čia nevažiuos. Niekas mūsų nematys. Na, trys valandos ne taip daug, pasivaikščioms miške.

Turiu pripažinti, kad slidininko apranga – puikus daiktas. Nežinau, ar tiktų svetimoj planetoj, bet miškams apie Pābradę – pats tas. Lapkritį viskas įmirkę, prisigėrę drėgmės. Su tokiu **skafandru** ir guminiams gali smigti į samanas, bristi per šlapias žoles ar brautis per lapuočių tankynę. Persirengusi pasijutau drąsiau. Ir Mykolas atsigavo. Jis ėmėsi vadovauti ir jam tai puikiai sekėsi, nes Diena, pasirodo, labai moka vykdyti komandas.

Jeigu nesupainiojom stotelių, tai pasiklysti nebuvo kur. Šiaurėj tekėjo Neris. Ją radę **pasroviui** prieitumėm plentą arba geležinkelį. Pietuose **vieškelis**, kuriuo trumpai ėjom, greit baigėsi, bet dar piečiau buvo pažymėtas nemažas kelias. Juo irgi prieitumėm į vieną pusę geležinkelį, o į kitą – gyvenvietę netoli sienos. Siena buvo rytuose. Prieš ją buvo pažymėtas miško keliukas. Tik jokios pelkės žemėlapy nebuvo. Gal mūsų žemėlapis netikęs? Jame net ir miškas dar neiškirstas. Nors žemėlapių sudarytojams gal jokio skirtumo, ar miškui šimtas metų ar ketveri? O gal mes jau seniai Baltarusijoje? Gal tas miško keliukas užaugo žolėm ir mes jo net nepastebėjom? Neris ir Baltarusijoje teka, nors ir vadinasi Vilija. Reikėtų eiti į šiaurę iki upės, dar kartą kirsti sieną.

– Pasienny gali nušauti, – mano baimė auga prieš mano norą ir vaizduotė mato tik nelaimių galimybes.

– Kodėl turėtų į mus šaudyti? – klausia Diena.

– Kas gi lapkritį gali tokiu oru eiti per sieną? Aišku, kad kontrabandininkai.

– Vis tiek turėtų pirma įspėti, tik paskui šauti, – Diena bando **blaiviai mąstyti**.

– Per tokį vėją? Jokio įspėjimo mes neišgirsim. Geriau jau eiti į šiaurę.

Mykolas pasiūlė apžiūrėti medžius. Kas nežino, kad **kerpės** auga iš šiaurinės pusės. Cha. Gal kada nors ir augo iš šiaurinės. Dabar jos auga bet kur. Pagal vieną medį šiaurėj buvo pelkė, pagal kitą pelkė buvo vakaruose. O vieno medžio sėkla buvo nukritusi pačiam **Pietų ašigaly** – kerpės augo į visas pasaulio šalis. Nutarėm apeiti pelkę iš kairės. Ėjom, ėjom, o pelkė vis plėtėsi, todėl mes sukom vis kairiau ir kairiau. Kol staiga pajutau, kad šitą properšą tarp dviejų pušų jau esu mačiusi. Apsidairiau.

– Va ta eglė, po kuria sėdėjom.

– Ar mums susisuko galva? – paklausė Diena.

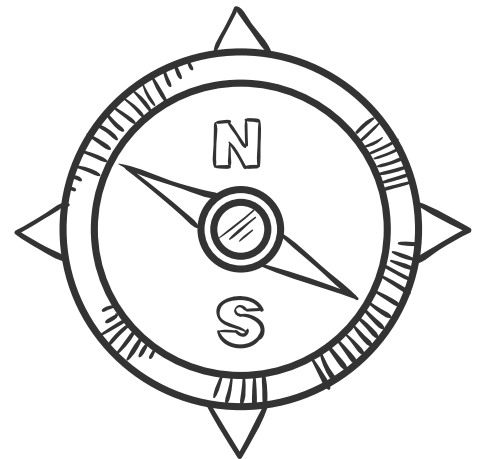
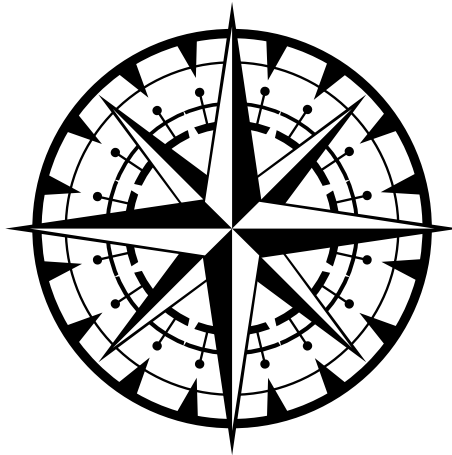
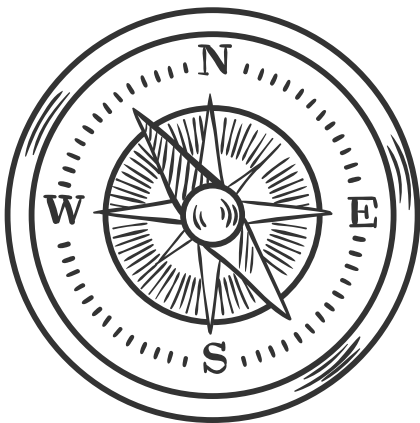
Ne galva mums susisuko, protelis, ko mes čia **atsibeldėm**?

– Mes saloj, – pasakė Mykolas.

1.1 Su draugu visada smagu

2. Išrašykite bei aptarkite paryškintus ir kitus jums nežinomus žodžius.
3. Tekste pasakotoja yra Živilė. Kas yra kiti veikėjai?
4. Paaiškinkite posakius *įkarštis nuvėso* ir *blaiviai mąstyti*.
5. Ką veikia vaikai? Kur jie keliauja?
6. Kokių metų laikų vyksta veiksmas?
7. Savais žodžiais apibūdinkite vietovę, kurioje atsidūrė vaikai.
8. Tekste nurodyta tiksli vaikų buvimo vieta – raskite ir pacituokite jos aprašymą.
9. Lietuvos žemėlapyje parodykite, kur yra Pabradė, išsiaiškinkite, kokie miestai ir miesteliai įsikūrę netoli jos, kokios upės teka netoliese.
10. Apie kokią sieną kalba pasakotoja?
11. Kaip manote, kodėl su vaikais nėra suaugusiųjų?
12. Kas nutiko veikėjams?

Nauji, neaiškūs žodžiai ir posakiai:

1.1 Su draugu visada smagu

Netoliese radom jau seniau audros išverstą pušį. Po **styrančiom** ore šaknim susidarė įduba, bent jau iš vienos pusės jos nesiekė vėjas. Prilaužėm nuo pušų išdžiūvusių šakelių, Mykolas sakė, kad jos ir šlapios dega. Bet jos labai plonos, todėl reikėjo labai daug. Prisirankiojom pagalių ir nuo žemės, bet reikėjo žiūrėti, kad būtų ne audros nudraskytos žalios šakos ir kad būtų be spyglių. Spygliai užsidegę spragsi ir kyla į viršų. O aš virš laužo laikiau Dienos apsiaustą nuo lietaus, reikėjo saugotis, kad jis nepradegtų.

Atsiminiau, kad prie raisto mačiau aviečių, nulaužiau porą **stumbų**. Mykolas nuskuto žievę, supjaustė trumpais pagaliukais ir dar perskėlė juos pusiau. Subėrė viską į Dienos termosiuoką. O į kitus užsiplikėm arbatžolių. Mykolas sakė, kad mums visiems reikia karšto gėralo.

Keliskart buvau įkišusi galvą į palapinę nuraminti Dienos. Ji gulėjo užsimerkusi. O jeigu ji numirs? Dieve, neleisk Dienai numirti. Tegu ji pasveiksta. Pamaniau, kad labai tiktų mainais už Dievo gerumą ką nors pažadėti – tai vadinama įžadais. Pažadėjau, kad nebepavyduliausiu, kad labai džiaugsiuos jos ir Mykolo draugyste ir visaip juos palaikysiu. Bet suabejojau, ar tai tikrai didelė auka. Mykolas man nebelabai patiko. Na, jis toks, toks... silpnas. Todėl dar pažadėjau daugiau Dienos nebeerzinti, nekalbėti nieko, kas ją skaudintų. Niekada gyvenime. Prisiminiau, kad močiutė sakė nežadėti to, ko negali ištesėti, bet pamaniau, kad gal to gyvenimo ne kažin kiek ir liko.

Arbata buvo saldi ir neturėjo jokio kvapo, net dumbly nedvokė. Diena klusniai išgėrė visą puodelį. Buvom sušalę, net arbata nesušildė. Įsiknisom į šakas. Tik dabar pasidarė aišku, kam Mykolas jų tiek daug pripjovė. Aš atsiguliau Dienai iš vieno šono, o Mykolas iš kito, kad ji sušiltų. Nieko nekalbėjom. Diena lyg užmigo.

Niekada nemaniau, kad audra miške kelia šitokį triukšmą. Mačiau filme, kaip ruošiasi pakilti erdvėlaivis, – iš pradžių jis baisiai **riaumodamas** spjaudo ugnį. Ir pušys aplinkui šniokštė **lyg milžiniški liepsnos liežuviai**. Atrodė, kad netrukus išskrisim į kosmosą. Klausimai ir užduotys. Audra priminė gyvą padarą – ji pailsdavo, trumpam išsikvėpdavo ir vėl imdavo siausti su dar didesniu piktumu. Kartais užsnūsdavau, bet ir per miegus klausiausi audros. Nubudusi tiesdavau ranką link Dienos. Visai kaip mama čiupinėjau jos kaktą.

Iš Vilės Vėl kn. „Kaip mes išgarsėjome“

1. Atidžiai perskaitykite tekstą, išrašykite ir aptarkite jums nežinomus ir paryškintus žodžius.
2. Kokios nelaimės nutiko veikėjams? Ko jie bijo?
3. Kaip iškilusias problemas sprendžia vaikai? Ar galima juos vadinti tikrais draugais?
4. Paaiškinkite palyginimą **lyg milžiniški liepsnos liežuviai**.

Nauji, neaiškūs žodžiai ir posakiai:

